

Johtokunnan kokous 1/2016

Aika	perjantai 12.2.2016 klo 9.30	
Paikka	Kansalliskirjasto, Fabianian neuvotteluhuone, 2. kerros	
Läsnä	Puheenjohtaja	Anna Mauranen
	Sihteeri	Dorrit Gustafsson
	Esittelijä	Kai Ekholm
	Jäsenet	
	Cecilia af Forselles	§6-
	Juha Haataja	
	Tuula Haavisto	
	Aila Lauha	
	Juha Korvenpää	
	Maria von Hertzen	
	Kristiina Markkula	
	Ulla Nygrén	
	Jukka-Pekka Pietiäinen	
	Esko Ukkonen	-7§
	Marie-Elena Vatjus	

1 §

Kokouksen päätösvaltaisuuden toteaminen

Kokouksen puheenjohtajan lisäksi vähintään puolet jäsenistä on läsnä.

Päätös: Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

2 §

Kokouksen esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttäneen.

Päätös: Esityslista hyväksyttiin.

3 §

Kokouksen pöytäkirjan tarkistaminen

Valitaan pöytäkirjantarkistajiksi Juha Haataja ja Tuula Haavisto.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Juha Haataja ja Tuula Haavisto.

4 §

Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen (3/2015) pöytäkirja on tarkistettu pöytäkirjantarkastajien toimesta. Se on sijoitettu johtokunnan wiki-sivustolle, kirjaston ulkoisille verkkosivustoille sekä sisäisille intra-sivustoille.

5 § Ilmoitusasiat

- Kirjaston päärakennus ns. Engel-rakennus otetaan käyttöön 1.3.2016. klo 12. Kirjaston avaa juhlallisesti rouva Jenni Haukio. Peruskorjaus kesti vajaat kaksi ja puoli vuotta ja sen kustannukset olivat noin 19 miljoonaa euroa. Kirjasto hankki rakennukseen irtokalusteet ja laitteet sekä muita vastaavia hankintoja noin miljoonalla eurolla. Rakennus on Helsingin yliopiston rahastojen ja yliopisto toimi korjauksen tilaajana. Pääarkkitehtina turkulainen LPR-arkkitehdit ja arkkitehti Pauno Narjus. Kutsuvierastilaisuus pidetään 26.2.2016 alkaen klo 16.

Koko vuosi 2016 on avajaisvuosi ja sen aikana järjestetään opastettuja vierailuja, konsertteja ja tapahtumia.

Kirjasto on uudistanut palvelukonseptiaan hyödyntäen uutta kirjastotekniikkaa. Asiakas saa peruspalvelut kuten lainauksen ja palautukset hoidetuksi omatoimisesti, omaan tahtiinsa. Laittekanta on kaikkienensa uudistettu mikä helpottaa digitaalisten palvelujen paikallistakin käyttöä.

- Kirjasto keskustelee ministeriön ja yliopiston edustajien kanssa kirjaston voimavaroista ja muutosohjelman vaikutuksista siihen ja kirjaston tuottamiin palveluihin 15.2.2016. Tulosneuvottelut pidetään 21.4.2016.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt kirjastolle Suomi100-hankkeeseen 300 000 euroa. Kirjasto rakentaa historian verkkokirjastoa, joka saa näkymänsä Finnassa 2017. Keräyksen suojelijoina ovat presidenttipari. Kansalaiskeräys julkistetaan varsinaisesti kevään aikana. Keräykseen ja Suomi100 aineistojen digitointiin on saatu useita pienempiä lahjoituksia ja odotamme päätöksiä muutamasta sisällä olevasta hakemuksesta.
- Finna.fi-palvelun avoin rajapinta api.finna.fi on kerännyt laajaa huomiota. Finna-palvelun käyttö on lisääntynyt merkittävästi ja Finnan some näkyvyys ja käyttö samoin. Yli 200 000 kuvaa avattiin avoimesti verkkoon käytettäväksi.

6 § Kansalliskirjaston raportti vuoden 2015 toiminnasta

Helsingin yliopistoon ja sen yksiköihin kohdistuvat suuret määrärahan leikkaukset ja syksyn muutoshjelma YT-neuvotteluineen ovat vaikuttaneet toimintavuonna kaikkien arkeen. Tästä huolimatta kirjasto henkilöstöineen on kyennyt toteuttamaan tavoitteensa pääsääntöisesti suunnitelmien mukaisesti.

Kansalliskirjaston kärkihankkeet tukevat omalta osaltaan yhteiskunnan tavoitteena olevaa digitalisaation ja tiedon avoimuuden edistämistä. Palveluiden ja tietosisältöjen digitalisoituminen tuo tutkijoille, opiskelijoille ja kansalaisille sekä yrityksille uusia mahdollisuuksia tiedon hyödyntämiseen ja uudelleenkäyttöön. Kirjaston kärkihankkeita ovat olleet Finna, digitaalisten sisältöjen tuottaminen ja tutkimus, Aviisi-hanke, FINTO-palvelu, RDA ja linkitetty data ja metatiedon kehittäminen laajemmin. Kirjasto on myös merkittävä toimija ministeriön Avoin tiede ja tutkimus hankkeessa. Suurelle yleisölle näkyy erityisesti vuonna 2016 avautuva Engel-rakennus, jonka peruskorjattu ilme ja uudistettu palvelukonsepti ovat valmistuneet. Samoin kirjaston uusi verkkosivusto verkkopalveluineen julkistetaan maaliskuussa 2016.

Digitoituja aineistoja on ladattu peräti 14 miljoonaa kertaa ja Finnaan on kohdentunut lähes 400 000 hakua. Verkoarkiston kartunta on moninkertaistunut, se on 814 miljoonaa tiedostoa.

Vuosiraportti liitetään osaksi kirjaston tulosneuvotteluaineistoa.

Käydyssä keskustelussa johtokunta korosti Finna-palvelun tärkeyttä. Pidettiin tärkeänä, että sen digitaalisia palveluja kehitettäisiin edelleen eri kirjastojen tarpeisiin. Digitaalisten palvelujen pitkäikäisyys keskustelutti, miten aineistoja ja palveluja hallitaan. FinELib-tuloksista keskusteltaessa todettiin, että yleiset kirjastot käyttävät suurelta osin eri aineistoja. Pohdittiin myös voisiko eri ai-

neistojen suhteen olla muita menettelyjä kuin konsortiopohja. Pohdittiin myös miten joidenkin painettujen vapaakappaleiden luovutuksia saataisiin kattavammiksi. Jukka-Pekka Pietiäinen ehdotti tehostettua yhteistyötä ja yhteydenottoa kustantajien ja tekijöiden suuntaan.

Päätös: Johtokunta kiitti kirjastoa erinomaisesta toiminnasta ja hyväksyi raportin kirjaston toiminnasta vuodelta 2015.

7 §

Kansalliskirjaston aineisto ministeriön kanssa käytävään tulosneuvotteluun kautta 2017 - 2020 varten

Ministeriö on pyytänyt yliopistoja toimittamaan kahdessa vaiheessa aineisto tulosneuvottelua varten. Ensimmäinen osa käsitteli yleensä valtakunnallisia tehtäviä ja toinen varsinaista neuvotteluaineistoa.

Jälkimmäinen aineisto toimitetaan yliopiston toimesta ministeriöön 19.2.2016. Kirjaston neuvotteluaineisto koostuu:

- Kansalliskirjastostrategia vuoteen 2020
- Sopimusliiteluonnos ja indikaattorit 2017 - 2020 sekä toteutumat vuosilta 2012 - 2015
- Digitointipolitiikka vuoteen 2020
- Vuosiraportti 2015
- Raportti Kansalliskirjaston toiminnan tuloksellisuudesta 2012 - 2015 ydintehtävien ja palvelujen osalta
- Kehittämishankkeet

Kirjasto on esittänyt, että sen valtakunnallista rahoitusta lisättäisiin puolella miljoonalla vuoden 2016 leikattuun myöntöön verrattuna. Kehittämishankkeina kirjasto esittää jatkettavaksi Finna-asiakasliittymänhanketta. Melinda-hanketta ja Avoin tiede ja tutkimus-hanketta. Uusina hankkeina se esittää Metatietopalvelukokonaisuus-hanketta sekä kirjastojen taustajärjestelmien uusimista.

Ekholmin strategiaesittelyn jälkeen johtokunta kävi lyhyen keskustelun, jossa se totesi strategian olevan tiivis, keskittyvän olennaiseen ja kaikilta osin kompakti. Johtokunta kiitti sen panostavan merkittävästi avoimeen tieteeseen.

Tulosneuvotteluaineiston toinen erä oli toimitettu yliopistolle. Johtokunta keskusteli lyhyesti seuraavalle tuloskaudelle esitetyistä hanke-esityksistä. Johtokunnan kirjastoedustajat kommentoivat erityisesti kirjastojen taustajärjestelmien uusimisen jatkamista. Ammattikorkeakoulukirjastot näkevät, että kirjastoilla olisi hyvä olla yhtenäinen linja asiassa. Yliopistokirjastot jatkavat vielä sisäistä keskustelua kunnes osallistuvat yhteiseen keskusteluun.

Päätös: Johtokunta hyväksyi yksimielisesti Kansalliskirjastostrategian vuoteen 2020 sekä jaossa olleen tulosneuvotteluaineiston ilman yliopistolle esitettäviä muutoksia näihin.

8 §

Finna-konsortion sääntöjen ja toimintaperiaatteiden muutokset ja esitys Finnan konsortior ryhmän jäsenistöksi kaudelle 2016 - 2017

Konsortior yhmä on Finna-konsortion jäsenten yhteistyöelin. Kansalliskirjaston johtokunta hyväksyy sen säännöt ja toimintaperiaatteet ja nimeää jäsenet konsortior yhmään.

Päätös: Johtokunta nimesi Finnan konsortior yhmän sille toimitetun ehdotuksen mukaisesti. Lisäksi johtokunta hyväksyi sille tehtyjen ehdotusten mukaiset päivitykset Finnan konsortior yhmän säännöistä ja Finna-konsortion toimintaperiaatteista.

9 §

Muut asiat

Ei muita asioita.

10 §

Johtokunnan seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään 18.4.2016 klo 13 alkaen, aiheena talousraportti 2015, Avoin Kansalliskirjasto –politiikka ja Kansalliskirjaston Digitaalisten ihmistieteiden politiikka.

11 §

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.15.

Puheenjohtaja

Anna Mauranen

Sihteeri

Dorrit Gustafsson

Pöytäkirjantarkastajat

Juha Haataja

Tuula Haavisto